

Тема: Навіщо люди подорожують

Автор: Наталія Бонь

Вікова категорія: Для всіх категорій

1. Проблеми для обговорення

Проблема	Відображення в текстах			Проблемні запитання
	Текст 1 <i>Сучасні героїчні мандри</i>	Текст 2 <i>Віртуальні мандри</i>	Текст 3 <i>Для чого ми мандруємо?</i>	
Мета мандрівки	+	+	+	<ol style="list-style-type: none">1. Хто такі кочівники? Чи існують кочівники зараз?2. Як з часом змінилося ставлення людей до мандрів? Чи можна зараз назвати мандрівку розвагою?3. Як можна мандрувати, не виходячи з дому?4. Уявімо минуле – 50, 100, 300 років тому. Чи різняться, на вашу думку, сучасні та давні подорожі? Чим відрізняються їхня мета й умови? Чи однакові емоції, на вашу думку, під час подорожей отримують сучасні мандрівники й мандрівники в минулому?5. З якою метою люди мандрують?6. Які різновиди туризму вам відомі? Що ви знаєте про гастрономічний, спортивний, екстремальний і релігійний туризми?7. Як мандрівка може допомогти у вивченні мови та культури певної країни?

Проблема	Відображення в текстах			Проблемні запитання
	Текст 1 <i>Сучасні героїчні мандри</i>	Текст 2 <i>Віртуальні мандри</i>	Текст 3 <i>Для чого ми мандруємо?</i>	
Психологічні особливості людини	+		+	<ol style="list-style-type: none"> 1. Хто такі інтроверт і екстраверт? Хто з них, на вашу думку, має більш комфортне життя? 2. Ким має бути мандрівник: інтровертом чи екстравертом? Чому? 3. Як ви розумієте вислів «ладнати з людьми та з собою»? 4. Чому подорож на Марс у тексті назвали «дорогою в один кінець»? 5. Якими рисами характеру має володіти мандрівник, який назавжди залишиться жити на Марсі? 6. Як подорожі впливають на формування людського характеру? 7. Які риси характеру найчастіше притаманні мандрівникам?
Віра у свої сили	+		+	<ol style="list-style-type: none"> 1. Як віра у власні сили допомагає здійснити мрію? 2. Чи необхідно попередньо готуватися до подорожі? Як це можна зробити? 3. Наскільки важливими є знання мов, культурних традицій і законів інших країн у підготовці до мандрівки?
Герої та героїзм	+		+	<ol style="list-style-type: none"> 1. Чому видатних мандрівників вважають героями? Чи існують зараз героїчні мандрівники? 2. Чому Олега з 10-Б в тексті називають «ботаном»? 3. Який вигляд, на вашу думку, повинен мати мандрівник-герой? 4. Якого співрозмовника шукає Єва для свого інтерв'ю? Чому вона спочатку скептично ставиться до Олега? 5. Як ви розумієте прислів'я «дай Боже нашому теляті вовка з'їсти»? 6. Що ви знаєте про Миклухо-Маклая? Чому Єва шукає для свого інтерв'ю когось схожого на цього мандрівника? 7. Чи можна назвати героями Сергія Якимова й Ілона Маска? Чому?

Проблема	Відображення в текстах			Проблемні запитання
	Текст 1 <i>Сучасні героїчні мандри</i>	Текст 2 <i>Віртуальні мандри</i>	Текст 3 <i>Для чого ми мандруємо?</i>	
				8. Чому великі географічні відкриття називають героїчними? 9. Чому Олег називає політ на Марс «жертвою на благо людства»?
Роль відчуттів у пізнанні світу		+	+	1. Якими способами можна пізнавати навколишній світ? Яка роль мандрів у цьому пізнанні? 2. Наскільки важливі для людини різні відчуття: зір, слух, дотик, нюх? Які з них найважливіші? 3. З якого віку, на вашу думку, краще починати подорожувати? 4. Що таке 3D, 5D, 10D? Як оповідач планує досягти максимальної реалістичності під час віртуальної мандрівки? 5. Чи можна вважати сприйняття мистецьких творів віртуальною мандрівкою? 6. Яке значення мають віртуальні мандрівки для людей з особливими потребами?
Вибір професії	+	+		1. На чому має ґрунтуватися вибір професії? 2. Як пов'язана самореалізація з вибором професії? 3. Як ви гадаєте, у якому віці доречно визначитися з майбутнім фахом? 4. Які професії пов'язані з мандрівками?
Дім як найкраще місце на Землі		+	+	1. Як мандрівки допомагають зрозуміти цінність власного дому й сім'ї? 2. Чи можуть мандрівки бути вимушеними?
Проблема вибору	+	+		1. Що таке вибір? Охарактеризуйте вибір Сергія (1 текст) і героя, який надає перевагу віртуальним мандрам. 2. Чи в кожному виборі відображені етичні якості людини? 3. Що таке моральний вибір? Чи вважаєте ви вибір героїв тексту моральним?

2. Можливості для міжпредметної інтеграції

Проблематика	Текст 1 <i>Сучасні героїчні мандри</i>	Текст 2 <i>Віртуальні мандри</i>	Текст 3 <i>Для чого ми мандруємо?</i>
Мова	+	+	+
Психологія	+	+	+
Етика	+	+	+
Біологія	+	+	+
Географія	+	+	+
Фізика	+		
Астрономія	+		
Інформатика		+	
Літературознавство			+

3. Стилiстичнi особливостi в художнiх текстах

Стилiстичнi особливостi	Текст 1 <i>Сучаснi героїчнi мандрi</i>	Текст 2 <i>Вiртуальнi мандрi</i>	Текст 3 <i>Для чого ми мандруємо?</i>
Емоційно забарвлені слова	Найкрутіші мандрівники, нудота	Блаженно помуркує, роззявить свою зубату пащеку	З давніх-давен, розширення власних кордонів, феєричний вибух емоцій; важений
Синоніми		Мандрувати – мотатися по світу, зробити – створити	Відпочити – перезавантажитися — відновитися; життєві завдання – виклики; нові мрії та бажання; розвиватися – змінюватися; переселялися – кочували
Розмовна лексика	Тусити, ботан, світить повернення додому, загулити, теліпатися	«Забуксувало» у високій траві, чимчикуєте, тхне звіриною	
Неологізми	Подкаст, смартфон		
Терміни	Гравітація, радіація, інтроверт, астронавт	Сафарі	Нейробіолог, нейрозв'язки, ландшафт, зона комфорту
Пестливі форми слова	Олежка	Малі ріжки, маленьке жирафеня	
Фразеологізми			Пробуджують творчі іскри, розширення власних кордонів, не по кишені
Прислів'я, приказки	Дай Боже нашому теляті вовка з'їсти		Сьогодні прожив день, мов вік

4. У світі мистецтва

- 4.1. 45 віртуальних подорожей Україною.
У багатьох запропонованих тут онлайн-екскурсіях
презентовано мистецькі експозиції.
Джерело: «Українська правда. Життя».
<https://life.pravda.com.ua/travel/2021/01/29/243805/>

- 4.2. Іван Айвазовський «Український пейзаж
з чумаками при місяці» (1869).
<https://www.wikiart.org/uk/ivan-ayvazovskiy/ukrayinskiy-peyzazh-z-chumakami-pri-misyachnomu-svitli-1869>

- 4.3. Іван Айвазовський «Чумаки на відпочинку» (1885 р.).
<https://www.wikiart.org/uk/ivan-ayvazovskiy/dozvillya-chumakiv-1885>

- 4.4. Основні види туризму та їхні характеристики:
<https://tourkazka.com/osnovni-vydy-turyzmu-ta-yikh-kharakterystyka/>

- 4.5. Додаткові ресурси для опрацювання:

1. Книга «Найкраща книжка про Каміно. Історія дороги з тисячею імен» автор Макс Беспалов, видавництво «Віхола», 2022 — 352 с.

2. Книга «Дорога святого Якова»
авторка Дзвінка Матіяш,
видавництво
«Видавництво Старого Лева»,
2017 — 224 с.

2. Книга «Мрія про Антарктиду»,
автор Маркіян Прохасько,
видавництво
«Видавництво Старого Лева»,
2022 — 656 с.

5. Тематика творчих робіт

Текст 1 <i>Сучасні героїчні мандри</i>	Текст 2 <i>Віртуальні мандри</i>	Текст 3 <i>Для чого ми мандруємо?</i>
<ol style="list-style-type: none">1. Навіщо люди вирушають у подорож?2. Чи можна вважати екстремальний туризм героїчним?	<ol style="list-style-type: none">1. Чого не можна досягти під час віртуальної мандрівки?2. Які можливості відкривають віртуальні мандрівки для тих, хто не має змоги мандрувати в реальності (через фінансове становище, інклюзію тощо)?	<ol style="list-style-type: none">1. Як мандрівки розширюють наші межі пізнання?2. Навіщо люди мандрують у Чорнобильську радіоактивну зону, на Південний полюс чи піднімаються на Еверест?3. Чому люди вирушають у паломницькі подорожі?
<ol style="list-style-type: none">1. Напишіть твір-роздум на тему «Якою має бути подорож моєї мрії?».		

1. Напишіть есе на тему «Мандри віртуальні чи реальні: мій вибір».
2. Напишіть есе на тему «Чого навчають нас мандрівки?».
3. Напишіть есе на тему «Життя без мандрів: яке воно?».
4. Напишіть есе на тему «Чи варто ризикувати задля досягнення власної мети?».